

ще се превърнат в тъга, нито тъгата, която би могъл да си спести в името на спокойствието. Не само в романите, но и в личния си живот той стигаше до същността, както и в кабинета си, заобиколен от микроскопи и уреди. За него нямаше лесно и трудно – приятно и неприятно – имаше истина, до която се стига, като помислиш. Истина, която после приемаш без уговорки, която уважаващ, пазиш и защитаващ. Понякога истина, която боли. Никога лесна, но винаги твоя.

Често решавахме заедно задачи по физика. Аз ненавиждах физиката и той беше единственият човек, който можеше да я направи поне малко интересна. Имаше два шкафа с уреди и непрекъснато правеше и купуваше нови. Упорството му „да учим заедно“ ме дразнеше и учудваше, защото той самият смяташе, че принудата е една от злините на човечеството. Постепенно разбрах, че амбицията му да ме научи на физика за него е нещо като кръстословиците за повечето хора. Почивка, през която си правеше лека и забавна гимнастика на мозъка. Когато решавахме задачи той все се чудеше, че не знам някоя формула и започваше да я извежда. На мен обаче ми стигаше, че такава формула съществува, казвах „Аха“ и продължавах нататък. „Без аха, Сибиле – сърдеше се той. – Само с аха и добро настроение нито една решена задача не е наистина решена.“ Тогава си мислех, че просто ме възпитава. Физиката, която не ме интересуваше, забравих и от „аха“-то и готовите формули се отказах доста по-късно, сама. Но от часовете, посветени на физиката, ми остана увереността, че няма нищо страшно в труднопоносимите истини; че те могат да ти развалят настроението, но до отчаяние води само лъжата; че много по-добре е да си изясниш всичко, колкото и да ти струва това, вместо да си купуваш смеха с лекота или безразличие. Колкото и да ти струва това... Струва ми се, че всички, отхвърлили лекотата и компромиса, са много уязвими и то не само в „големите неща“.

Баща ми понякога причиняваше на околните болка със своята обективност, с искреното си възмущение от неспособността да премислиш и решиш докрай. И естествено, измъчваше се от болката, която причиняваше.

Предполагам, че също толкова често е срещал и хора, скрити зад лекота или безразличие, които лесно се приспособяват и предпочитат да жертват чувствата на другите, вместо своите.

При това баща ми беше страшно свенлив човек. Смяташе, че е нелепо „да разкриваш душата си“ и се чувстваше неудобно, когато някой започнеше да разкрива своята пред него. Поради всичко това той спонтанно бе изградил стена, прозрачна и много